

Informace pro dárce plazmy

Pravidlo: před prvním odběrem plazmy je nutné alespoň jednou darovat krev (odběr plné krve) na našem oddělení

Věk: 18 – 65 let

Objednávání k odběru: telefonicky **495833712** (na den a hodinu)

Odebírané množství při jednom odběru závisí na hmotnosti dárce. Maximálně lze darovat 25 litrů plazmy za rok.

Hmotnost dárce (kg)	Odebíraný objem plazmy (ml) (plazma + antikoagulační roztok)
50 – 54,9	570 (+5 ml vzorek na testy)
55 – 59,9	630 (+5 ml vzorek na testy)
60 – 64,5	690 (+5 ml vzorek na testy)
65 – 69,9	750 (+5 ml vzorek na testy)
70 – 74,9	800 (+5 ml vzorek na testy)
75 a více	830 (+5 ml vzorek na testy)

Intervaly: mezi dvěma odběry plazmy ... minimálně **2 týdny**
mezi odběrem plazmy a krve ... minimálně **2 dny**
mezi odběrem krve a plazmy ... minimálně **4 týdny**

K odběru s sebou vezměte průkaz totožnosti, legitimaci dárce a průkazku pojišťovny.

Před odběrem krve

- * 1 den dietnější strava
- * dostatek tekutin
- * nepijte alkohol
- * k odběru nechoďte nalačno, dietně snídejte
- * nejezte nic tučného (viz dále – strava před odběrem)
- * před odběrem nekuřte

Po odběru krve

v den odběru:

- * fyzické šetření
- * dostatek tekutin
- * sterilně krytý vpich 12 hodin po odběru (vpich = brána vstupu infekce)

Dočasné vyřazení z dárčovství (viz i dále)

* nachlazení - rýma, kašel, opar	2 týdny
* chřipky, angíny léčené antibiotiky	1 měsíc
* léčba antibiotiky z jiných důvodů	1 měsíc
* očkování (chřipka, žloutenka B)	1 měsíc
* přisátí klíštěte	1 měsíc
* tetování, piercing	6 měsíců
* operace, úrazy (u žen gynekologické zákroky)	6 měsíců
* invazivní vyšetření (katetrizace, endoskopické vyšetření – např. gastro-, artro-, kolonoskopie)	6 měsíců
* pobyt v tropech	6 měsíců
* pobyt mimo Evropu	1 měsíc

Dotazy Vám rádi zodpovíme. Zašlete je e-mailem na adresu transf@fnhk.cz

Bližší **informace** o odběrech naleznete na stránkách Fakultní nemocnice www.fnhk.cz ikona **Transfuzní oddělení – Informace pro dárce**

Další informace lze nalézt na stránkách Společnosti pro transfuzní lékařství ČLS JEP www.transfuznispolecnost.cz

VYŘAZENÍ DÁRCE (výběr)

TRVALE	2 ROKY	6 MĚSÍCŮ	1 MĚSÍC
<p>▶ cukrovka – insulin</p> <p>▶ žloutenka typu B, C</p> <p>▶ mimoplicní TBC</p> <p>▶ závažné choroby krve</p> <p>▶ zhoubné nádory</p> <p>▶ srdeční infarkt</p> <p>▶ mozková mrtvice</p> <p>▶ psychiatrická onemocnění (deprese, psychózy)</p> <p>▶ transplantace (rohovka, ušní bubínek, skleroplastika, kostní štěpy)</p> <p>▶ pobyt ve Francii a Anglii v r. 1980-1996 (více než 6 měsíců celkem)</p> <p><u>NELZE PŘIJMOUT</u></p> <p>▶ epilepsie v léčbě</p> <p>▶ dárce v prac. neschopnosti, se sádrovou dlahou</p> <p>▶ dárce jevící známky intoxikace alkoholem, omamnými látkami</p> <p>▶ tělesná váha pod 50 kg</p>	<p>▶ TBC plicní</p> <p>▶ revmatická horečka</p> <p><u>1 ROK</u></p> <p>▶ mononukleóza</p> <p>▶ žloutenka typu A</p> <p>▶ sepse</p> <p>▶ polytrauma</p> <p>▶ rizikový pohlavní styk</p> <p>▶ pohlavní styk mezi muži</p> <p><u>LZE PŘIJMOUT</u></p> <p>▶ alergie bez projevů, i při léčbě antihistaminiky</p> <p>▶ léčba hypertenze korigovaná do TK 180/100</p> <p>▶ onemocnění štítné žlázy kompenzované léčbou</p>	<p>▶ borrelióza</p> <p>▶ toxoplazmóza</p> <p>▶ operace</p> <p>▶ zákrok v celkové narkóze</p> <p>▶ porod</p> <p>▶ interrupce</p> <p>▶ těžší úrazy</p> <p>▶ artroskopie</p> <p>▶ gastro-, kolono-, cystoskopie</p> <p>▶ katetrizace</p> <p>▶ žilní trombóza – léky ovlivňující srážlivost krve</p> <p>▶ žaludeční vředy, léčba Helicobacter.pylori</p> <p>▶ návrat z tropické oblasti</p> <p>▶ tetování</p> <p>▶ piercing (s dokladem zdr.zařízení 1 měsíc)</p> <p>▶ akupunktura (provedena lékařem bez omezení)</p> <p>▶ pohlavní choroby</p> <p>▶ transfuze krve</p> <p>▶ pobyt v nápravném zařízení</p> <p>▶ pobyt v psych. léčebně</p>	<p>▶ virózy s teplotou</p> <p>▶ léčba antibiotiky</p> <p>▶ očkování - žloutenka B (NE mezi 1.a 2.dávkou)</p> <p>▶ očkování - chřipka, tyfus, cholera, žlutá zimnice</p> <p>▶ malý chirurgický zákrok - odstranění znaménka</p> <p>▶ kojení</p> <p>▶ přísátí klíštěte</p> <p>▶ pobyt mimo Evropu</p> <p><u>2 TÝDNY</u></p> <p>▶ viróza bez teplot</p> <p>▶ nachlazení – rýma, kašel</p> <p>▶ opar – do zhojení</p> <p>▶ vytržení zubu</p> <p><u>2 DNY</u></p> <p>▶ očkování - tetanus, žloutenka A, klíšťová encefalitída, ca děložního čípku (nedoporučuje se mezi 1. a 2. dávkou)</p>

Strava vhodná před odběrem plazmy

- bílé a tmavé pečivo, chléb
- marmeláda, med
- mléčné výrobky s nízkým obsahem tuku (do 1,5%) – jogurty, tvaroh, podmáslí, tvarůžky, nízkotučné sýry
- libová šunka s vysokým podílem masa
- maso libové - z mladých zvířat, telecí, hovězí, vepřové, králík, zvěřina, krůta, kuře bez kůže
- ryby – rybí filé (ne smažené)
- vaječný bílek, šmakoun
- polévky - netučné masové vývary, zeleninové a luštěninové - bez jíšky
- luštěniny – hrách, fazole, čočka – bez jíšky
- brambory, těstoviny, rýže, knedlíky, kroupy
- zelenina, ovoce – všechny druhy - syrové, vařené, dušené
- ovocné knedlíky bez másla
- ovesné vločky, müsli tyčinky bez polevy
- nápoje – káva bez smetany, čaj, džusy, minerálky, šťáva, voda

Upozornění:

- dostatek tekutin
- před odběrem nehladovět, nekouřit
- jídla konzumovat v přiměřeném množství
- vhodná úprava stravy – vaření, dušení, pečení, grilování bez tuku
- rostlinné tuky omezeně
- celozrnné pečivo – pozor na rostlinná semínka
- před odběrem nekuřte

Strava nevhodná 14 hodin před odběrem

- živočišné tuky – máslo, pomazánkové máslo, sádlo, majonéza, šlehačka, smetana,
- majonézové saláty (ani rybí)
- tučné mléčné výrobky – mléko a jogurty nad 1,5% tuku, kefír, zakysaná smetana
- sýry (ementál, hermelín, gouda, ...)
- maso – tučné vepřové, skopové, jehněčí, husa, kachna, vnitřnosti (játra, ledvinky)
- mleté maso (sekaná, karbanátky)
- ryby – losos, tuňák, makrela, úhoř, sardinky, kaviár, zavináče, uzené ryby
- uzeniny - trvanlivé salámy, uzené maso, slanina, párky (ani dietní!)
- jitrnice, tlačěnka, jelita, prejt, škvarky
- paštika, mozeček, jazyk
- žloutky
- sója
- polévky - zahuštěné jíškou nebo smetanou, polévky ze sáčku (ani instantní)
- omáčky – zahuštěné jíškou nebo smetanou (svíčková, segedinský guláš)
- smažené pokrmy – řízky, ryby, hranolky, krokety, koblihy, smažená zelenina
- čipsy, burské oříšky, semínka, ořechy, pistácie, kešu
- tučná těsta – lístkové (taštičky, šátečky, koláče, záviny)
- sušenky, oplatky, máslové a žloutkové krémy
- čokoláda, nutela, kokos, mák
- smetanové zmrzliny
- alkohol

Upozornění:

- rostlinné tuky a oleje a mořské ryby jsou vhodné při dietách pro obsah prospěšných omega 3 mastných kyselin, nejsou však vhodné před darováním krve a plazmy
- neužívejte tablety - omega 3 mastné kyseliny
- vyvarujte se nadměrné fyzické zátěže